

Informacja o zasadach i zakresie udzielania nieodpłatnej pomocy prawnej, świadczenia nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego oraz nieodpłatnej mediacji

Osoba uprawniona przed uzyskaniem pomocy składa pisemne oświadczenie, że nie jest w stanie ponieść kosztów odpłatnej pomocy prawnej, a osoba fizyczna prowadząca jednoosobową działalność gospodarczą dodatkowo składa oświadczenie o niezatrudnianiu innych osób w ciągu ostatniego roku.

Kobietcie w ciąży nieodpłatna pomoc prawna jest udzielana poza kolejnością.

Osobie ze znaczną niepełnosprawnością ruchową, która nie może stawić się w punkcie nieodpłatnej pomocy prawnej osobiście oraz osobie doświadczającej trudności w komunikowaniu się, nieodpłatna pomoc prawna lub nieodpłatne poradnictwo obywatelskie, może być udzielone także poza punktem albo za pośrednictwem środków porozumiewania się na odległość.

Osobom, o których mowa powyżej, może być udzielana nieodpłatna pomoc prawna lub świadczone nieodpłatne poradnictwo obywatelskie, również przez zorganizowanie wizyty w miejscu zamieszkania tych osób lub w miejscu wyposażonym w urządzenie ułatwiające porozumiewanie się z osobami doświadczającymi trudności w komunikowaniu się, lub w miejscu, w którym zapewnia się możliwość skorzystania z pomocy tłumacza języka migowego, lub w innym miejscu dostosowanym do potrzeb tych osób. W powyższej sytuacji, osoba udzielająca nieodpłatnej pomocy prawnej lub świadcząca nieodpłatne poradnictwo odbiera bezpośrednio od beneficjenta oświadczenie, w przedmiocie braku możliwości poniesienia kosztów odpłatnej pomocy prawnej.

Ponadto, osoby ze znaczną niepełnosprawnością ruchową oraz osoby doświadczające trudności w komunikowaniu się, które zgłoszą uzasadnioną potrzebę komunikacji za pośrednictwem środków porozumiewania się na odległość, przed uzyskaniem nieodpłatnej pomocy prawnej lub nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego składają staroście, w formie papierowej lub elektronicznej, oświadczenie w przedmiocie braku możliwości poniesienia kosztów odpłatnej pomocy prawnej, wraz ze wskazaniem okoliczności to uzasadniających oraz dostępnych tej osobie środków porozumiewania się na odległość. Osoba udzielająca

nieodpłatnej pomocy prawnej lub świadcząca nieodpłatne poradnictwo obywatelskie, po otrzymaniu od starosty drogą elektroniczną informacji o złożeniu przez osobę uprawnioną oświadczenia oraz danych kontaktowych tej osoby, porozumiewa się z nią w umówionym terminie.

Przed udzieleniem nieodpłatnej pomocy prawnej radca prawny lub adwokat może zażądać od osoby uprawnionej **okazania dokumentu** stwierdzającego tożsamość. Radca prawny lub adwokat może **z ważnych powodów odmówić** udzielenia nieodpłatnej pomocy prawnej.

Informacje i dane uzyskane w wyniku udzielenia nieodpłatnej pomocy prawnej są chronione i **poufne**.

W związku z przeciwdziałaniem zagrożeniom związanym z COVID-19, w trosce o zdrowie i bezpieczeństwo osób korzystających z nieodpłatnych porad prawnych oraz nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego oraz osób świadczących porady, wprowadzona została możliwość udzielania pomocy także za pośrednictwem środków porozumiewania się na odległość w czasie epidemii. W takiej sytuacji nie jest konieczne składanie oświadczenia o niemożności poniesienia kosztów odpłatnej pomocy prawnej oraz oświadczenia o niezatrudnianiu innych osób w ciągu ostatniego roku – w przypadku przedsiębiorcy.

Zgodnie z ustawą o nieodpłatnej pomocy prawnej, nieodpłatnym poradnictwie obywatelskim oraz edukacji prawnej:

1. **nieodpłatna pomoc prawna** obejmuje:

- poinformowanie osoby uprawnionej o obowiązującym stanie prawnym i przysługujących jej uprawnieniach lub spoczywających na niej obowiązkach, w tym w związku z toczącym się postępowaniem przygotowawczym, administracyjnym, sądowym lub sądowo administracyjnym lub
- wskazanie osobie uprawnionej sposobu rozwiązania jej problemu prawnego, lub
- sporządzenie projektu pisma w sprawach, o których mowa wyżej, **z wyłączeniem pism procesowych w toczącym się postępowaniu**, lub
- nieodpłatną mediację, lub
- sporządzenie projektu pisma o zwolnienie od kosztów sądowych lub ustanowienie pełnomocnika z urzędu w postępowaniu sądowym lub sądowo-administracyjnym

oraz poinformowanie o kosztach postępowania i ryzyku finansowym związanym ze skierowaniem sprawy na drogę sądową.

2. Nieodpłatne poradnictwo obywatelskie obejmuje działania dostosowane do indywidualnej sytuacji osoby uprawnionej, zmierzające do podniesienia świadomości tej osoby o przysługujących jej uprawnieniach lub spoczywających na niej obowiązkach oraz wsparcia w samodzielnym rozwiązywaniu problemu, w tym, w razie potrzeby, sporządzenie wspólnie z osobą uprawnioną planu działania i pomoc w jego realizacji. Nieodpłatne poradnictwo obywatelskie obejmuje w szczególności porady dla osób zadłużonych i porady z zakresu spraw mieszkaniowych oraz zabezpieczenia społecznego, jak również nieodpłatną mediację.

3. Nieodpłatna mediacja obejmuje:

- poinformowanie osoby uprawnionej o możliwościach skorzystania z polubownych metod rozwiązywania sporów, w szczególności mediacji oraz korzyściach z tego wynikających;
- przygotowanie projektu umowy o mediację lub wniosku o przeprowadzenie mediacji;
- przygotowanie projektu wniosku o przeprowadzenie postępowania mediacyjnego w sprawie karnej;
- przeprowadzenie mediacji;
- udzielenie pomocy w sporządzeniu do sądu wniosku o zatwierdzenie ugody zawartej przed mediatorem.

Termin wizyty w punkcie można ustalić pod numerem telefonu: **44 685 89 25** w **godz. 7:30 – 15:30** lub za pośrednictwem strony internetowej <https://np.ms.gov.pl/zapisy>.